ΙΣΤΟΡΙΕΣ φαντασμάτων ὑπάρχουν πολλές, ἀλλ' ἀσφαλῶς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς μὲ θετικότητα ὅτι εἶνε ὅλες ἀληθινές.

Ἰδοὺ ὅμως μερικὰ σχετικὰ γεγονότα, ἐξακριβωμένα καὶ βεβαιωμένα ἀπὸ ἐπιστήμονας ἀναμφισβητήτου πίστεως:

Στὴν Βολωνία, σ' ἕνα σπίτι τῆς ὁδοῦ Καλῶν Τεχνῶν, ζοῦσε πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἡ οἰκογένεια τοῦ ἐμπόρου Πέτρου Ρομανιόλι, ἀποτελουμένη ἀπὸ τὸν πατέρα, τὴ μητέρα καὶ τρεῖς κόρες. Ἔξαφνα ὁ πατέρας πέθανε.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕνα μῆνα, μιὰ Κυριακὴ πρωΐ, ἡ κυρία Ρομανιόλι κι' ἡ τρεῖς κόρες της ἑτοιμαζόντουσαν νὰ πᾶνε στὴν ἐκκλησία, ὅταν ἔξαφνα ἄκουσαν πολὺ δυνατοὺς κρότους σ' ἕνα παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ, σὰν κάποιος νὰ χτυποῦσε ἀτ' ἔξω τὸ τζάμι. Ἡ κυρία Ρομανιόλι ἔτρεξε ἀμέσως κι' ἄνοιξε τὸ παράθυρο, ἀλλὰ κανεὶς δὲν ἦταν ἀτ' ἔξω.

Ἐφρικιασμένες, ἀλλ' ὄχι καὶ τρομαγμένες, ἡ τέσσερες γυναῖκες δὲν ἔδωσαν περισσότερη σημασία στὸ πρᾶγμα καὶ πῆγαν στὴν ἐκκλησία. Ὅταν ὅμως γύρισαν, μετὰ τὴ λειτουργία, στὸ σπίτι τους, ἄκουσαν καὶ πάλι τοὺς μυστηριώδεις χτύπους στὸ παράθυρο. Ἀπὸ ἐκείνη δὲ τὴν ἡμέρα, κάθε πρωΐ, τὴν ἴδια ὥρα, οἱ ἴδιοι χτύποι στὸ τζάμι ἐπαναλαμβανόντουσαν ταχτικά.

Στὴν ἀρχὴ ὑπέθεσαν ὅτι πρόκειται γιὰ κάποια ἄσχημη φάρσα καὶ οἱ πιὸ γενναῖοι ἀπὸ τοὺς γείτονες παραφύλαξαν κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο μὲ ρόπαλα στὸ χέρι, γιὰ νὰ τιμωρήσουν τοὺς φαρσὲρ ὅπως τοὺς ἄξιζε.

Τοῦ κάκου ὅμως... Κανεὶς δὲν φαινόταν κι' οἱ κρότοι ἐντωμεταξὺ ἐξακολουθοῦσαν, χωρὶς νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ καταλάβη ἀπὸ ποῦ προερχόντουσαν. Τότε, ἐπειδὴ ἡ μέρες περνοῦσαν κι' οἱ γείτονες βαρέθηκαν νὰ παραμονεύουν, τοποθέτησαν γύρω στὸ τζάμι συρματοπλέγματα κι' ἔρριξαν ἄφθονη ἄμμο κάτω ἀπὸ τὸ παράθυρο. Οἱ κρότοι ὅμως ἐξακολουθοῦσαν καὶ πάλι, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ φανῆ κανένα ἴχνος πατήματος ἐπάνω στὸ στρῶμα τῆς ἄμμου.

Τότε ὅλοι ἄρχισαν πειὰ νὰ φοβοῦνται ὅτι κάποιο πνεῦμα, κάποιο ὃν ὑπερφυσικὸ χτυποῦσε τὸ παράθυρο. Κάποιος μάλιστα εἶχε τὴν ἔμπνευσι νὰ μετρήση τοὺς ἤχους, σύμφωνα μὲ τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου, κι' ἔτσι σχηματίστηκε τὸ ὄνομα «Πέτρος Ρομανιόλι». Ὅλοι τότε κατάλαβαν ὅτι τὸ πνεῦμα τοῦ νεκροῦ πατέρα τῶν Ρομανιόλι χτυποῦσε τὸ παράθυρο τοῦ σπιτιοῦ του... Τί ἤθελε ὅμως;... Τί ζητοῦσε ἀτ' τοὺς δικούς του; Αὐτὸ κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ τὸ ἐξακριβώση...

***

Στὴ Ρώμη πάλι συνέβη τελευταῖα τὸ ἑξῆς παράδοξο καὶ ὑπερφυσικὸ γεγονός:

Ἡ Γαλλίς κόμησσα Ντὲ Λεγκρὰντ εἶχε καταλύσει γιὰ μερικὲς ἡμέρες στὸ ἀριστοκρατικὸ ξενοδοχεῖο «Πράγα». Ἀλλὰ ἀπὸ τὴν πρώτη νύχτα τῆς διαμονῆς της ἐκεῖ, μόλις ἔπεσε στὸ κρεββάτι γιὰ νὰ κοιμηθῆ, ἄκουσε ἕνα παράδοξο κρότο ποὺ τὴν ἔκανε ν' ἀνοίξη τὰ μάτια της τρομαγμένη. Εἶδε τότε μπροστά της ἕνα νέο κορίτσι, ποὺ εἶχε κάτι τὸ ὑπερφυσικὸ ἐπάνω του.

Ἡ κόμησσα τρόμαξε καὶ θέλησε νὰ φωνάξη, ἀλλ' ἡ φωνή της πνίγηκε στὸ λάρυγγά της.

Τότε τὸ μυστηριῶδες κορίτσι τῆς εἶπε:

— Μ' ἔχουν σκοτώσει ἐδῶ μέσα! Εἰδοποιῆστε τὴν ἀστυνομία!...

Κι' ἀφοῦ εἶπε τὰ λόγια αὐτά, ἡ ὀπτασία χάθηκε.

Ἀμέσως ἡ κόμησσα, κυριευμένη ἀπὸ τὸν μεγαλείτερο τρόμο, χτύπησε τὸ κουδοῦνι ζητῶντας βοήθεια. Ἔπειτ' ἀπὸ λίγες στιγμὲς, μιὰ καμαριέρα μπῆκε μέσα, στὴν ὁποία ἡ κόμησσα διηγήθηκε ἔντρομη τί εἶδε καὶ τί ἄκουσε.

Ἡ καμαριέρα, μολονότι πολὺ ταραγμένη κι' ἡ ἴδια, ἐν τούτοις τῆς εἶπε ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ φοβᾶται κι' ἐπρόσθεσε ὅτι πραγματικὰ ἔμενε σ' ἐκεῖνο τὸ δωμάτιο ἕνα νέο κορίτσι, ἀλλὰ ἔφυγε ἀτ' τὸ ξενοδοχεῖο ἐν ἄκρᾳ ὑγείᾳ.

— Κοιμηθῆτε λοιπὸν ἥσυχη, κυρία κόμησσα, εἶπε στὴν τρομαγμένη ἀριστοκράτιδα κι' ἀπεσύρθη ἀτ' τὸ δωμάτιο.

Ἀλλὰ σὲ λίγο τὸ κουδοῦνι ξαναχτύπησε ἐπανειλημμένως.

Ἡ καμαριέρα ἔτρεξε πάλι μέσα καὶ βρῆκε τὴν κόμησσα πιὸ τρομαγμένη ἀπὸ πρίν.

Ἡ ὀπτασία εἶχε παρουσιαστεῖ καὶ πάλι στὴν κόμησσα καὶ τῆς εἶχε πεῖ τὰ ἴδια λόγια.

Ἡ κόμησσα δὲν ἤθελε πειὰ μὲ κανένα τρόπο νὰ μείνη στὸ δωμάτιο αὐτὸ καὶ ζήτησε νὰ τῆς ἑτοιμάσουν ἕν' ἄλλο. Ἐκεῖ μπόρεσε τέλος νὰ κοιμηθῆ, ἀλλὰ τὸ ἄλλο πρωΐ μόλις ξύπνησε, ἐπηρεασμένη φοβερὰ ἀπὸ τὴ νυχτερινὴ ὀπτασία, πῆγε στὴν ἀστυνομία, διηγήθηκε ὅλα ὅσα εἶδε καὶ ἄκουσε κι' ἐπέμενε νὰ γίνουν ἀνακρίσεις σχετικὰ μὲ τὴν τύχη τῆς νέας ποὺ εἶχε μείνει πρὶν ἀτ' αὐτὴν στὸ ξενοδοχεῖο.

Πράγματι, ἡ ἀστυνομία ἐνήργησε ἀνακρίσεις κι' ἔτσι ἀτεκαλύφθη ἕνα φρικῶδες ἔγκλημα. Ἡ νέα ποὺ ἔμενε πρὶν ἀπὸ τὴν κόμησσα στὸ δωμάτιο ἐκεῖνο τοῦ ξενοδοχείου, ἦταν κόρη ἑνὸς Ἀμερικανοῦ πολυεκατομμυριούχου. Μιὰ νύχτα λοιπόν, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόταν, τὴ σκότωσε γιὰ νὰ τὴν κλέψη ἕνα ἀπὸ τὰ γκαρσόνια τοῦ ξενοδοχείου καὶ κατόπιν, βοηθούμενο ἀπὸ τὴν καμαριέρα, κομμάτιασε τὸ πτῶμα καὶ τὸ πέταξε στὸν Τίβερι. Ὕστερα οἱ δυὸ συνένοχοι, ἀφοῦ ἐξαφάνισαν κάθε ἴχνος τοῦ ἐγκλήματός των, μοιράστηκαν τὰ χρήματα καὶ τὰ κοσμήματα τῆς Ἀμερικανίδος καὶ δήλωσαν στὴ διεύθυνσι τοῦ ξενοδοχείου ὅτι ἡ «μὶς» ἔφυγε τὸ πρωΐ πολὺ νωρίς, πηγαίνοντας γιὰ τὸ Παρίσι.

Ἡ ἔνοχη καμαριέρα ἦταν ἡ ἴδια ποὺ εἶχε φωνάξει τὴ νύχτα ἡ κόμησσα. Μόλις ἄρχισαν λοιπὸν νὰ τὴν ἀνακρίνουν, ταράχτηκε, τάχασε κι' ἔτσι προδόθηκε μόνη της, προδίδοντας συγχρόνως καὶ τὸν συνένοχό της. Ἔτσι τὸ φάντασμα τῆς σκοτωμένης ἀποκάλυψε τὸ τρομερὸ αὐτὸ ἔγκλημα, ποὺ δὲν τὸ ἤξερε κανεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς δυὸ κακούργους.

***

Κάτι ποὺ ἀποδεικνύει ἐπίσης ἀναμφισβήτητα τὴν ὕπαρξι τῶν πνευμάτων, συνέβη καὶ στὸν μεγάλο Ἰταλὸ ποιητὴ Γαβριὴλ Ντ' Ἀννούντσιο. Ἀλλ' ἂς ἀφήσουμε τὸν ἴδιο τὸν ποιητὴ νὰ μᾶς τὸ διηγηθῆ.

Δὲν εἶνε καὶ πολὺς καιρὸς ποὺ ὁ Ντ' Ἀννούντσιο ἔστειλε στὴ διεύθυνσι ἑνὸς μεγάλου ἐργοστασίου πιάνων τὴν ἑξῆς ἐπιστολή, συνταγμένη μὲ τὸ συνηθισμένο πομπῶδες ὕφος του:

«Ἀγαπητοί μου συνάδελφοι!

» Χτὲς τὸ βράδυ παρέλαβα ἕνα πιάνο ἀπὸ τὸ ἐργοστάσιό σας, ἕνα μεγάλο πιάνο ἀπὸ ἔβενο. Τὸ τοποθέτησα σ' ἕνα σαλόνι τῆς ἐπαύλεώς μου, μά, ἔξαφνα, τὴ στιγμὴ ποὺ χτυποῦσε ἡ καμπάνα τῆς γειτονικῆς μου ἐκκλησίας γιὰ τὸν ἑσπερινό, τὸ πιάνο ἄρχισε ν' ἀναδίνη μόνο του τόσο δυνατοὺς ἤχους, ὥστε σκέπασαν τοὺς ἤχους τῆς καμπάνας καὶ ἀκουγόντουσαν μόνο αὐτοί. Ἡ ἀλήθεια εἶνε πὼς τρόμαξα ἐξαιρετικά, γιατὶ δὲν μποροῦσα νὰ καταλάβω τί συνέβαινε. Καὶ ἡ ταραχή μου ἔγινε ἀκόμα πιὸ μεγάλη, ὅταν τὴν ἴδια στιγμὴ εἶδα τὸ φάντασμα τοῦ μεγάλου συνθέτου καὶ πιανίστα Φράντζ Λίστ νὰ στέκεται μπροστὰ στὸ πιάνο καὶ νὰ ἐγγίζη τὰ φιλντισένια πλῆκτρα μὲ τὰ μακρυὰ κι' ἄθλια χέρια του!... Ἔτσι ἐβγαιναν ἀπὸ τὰ πλῆκτρα ὑπερκόσμιοι ἦχοι, ἕνα εἶδος ρυθμικῆς θύελλας. Θεῖοι καὶ μυστικοὶ ἦχοι, θεία ὀπτασία!...

» Δὲν μπορεῖτε νὰ ἰσχυρισθῆτε ὅτι πρόκειται περὶ παραισθήσεως τῆς ποιητικῆς μου φαντασίας, γιατὶ καὶ δυὸ φίλοι μου, τοὺς ὁποίους φιλοξενῶ, βρισκόντουσαν μαζύ μου ἐκείνη τὴ στιγμὴ κι' ἄκουσαν κι' αὐτοὶ τὴν ἀπόκοσμη μουσικὴ καὶ εἶδαν τὸν μεγάλο καλλιτέχνη!...

» Ἂς ὑπερηφανεύεστε λοιπόν, ἀγαπημένοι μου συνάδελφοι!...

» Τὸ πιάνο ποὺ μοῦ στείλατε, τὸ ἔργον τῶν χεριῶν σας καὶ τῆς διανοίας σας τὸ ἄγγιγαν τὰ θεῖα χέρια τοῦ Λίστ, τοῦ θαυμασίου Λίστ!...

» Ὑπάρχει λοιπὸν ψυχή... ΓΑΒΡΙΗΛ ΝΤ' ΑΝΝΟΥΝΤΣΙΟ».

Ἡ κόμησσα εἶδε ἕνα νέο κορίτσι ποὺ χε κάτι τὸ ὑπερφυσικὸ ἀπάνω του....

ΟΠΟΥ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΤΑΙ Η ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΤΗΣ ΨΥΧΗΣ

ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

(Μηνύματα ἀπὸ τὸ Ὑπερπέραν)

ἦταν γιὰ μένανε χαρές.
Τώρα καὶ βράδυ καὶ ταχὺ
κλάψες καὶ πίκρες καὶ φωνὲς
πάντα τὸ στόμα μου λαλεῖ.

Θὰ τὸ πῶ ἀποκάλυπτα: Ὁ ποιητὴς Ἰακωβᾶτος ὑπῆρξε γιὰ μένα μιὰ ἀποκάλυψη. Ἡ εἰλικρίνεια τῶν συναισθημάτων καὶ τῶν καταστάσεων ποὺ περιγράφει, μοῦ προξένησαν κατάπληξι. Δὲν εἶνε — μ' ἐξαίρεσι τὸν Βαλαωρίτη — ὁ μόνος δημοτικιστὴς ποιητὴς τῶν χρόνων του. Εἶνε κι' ὁ μόνος ΑΛΗΘΙΝΟΣ, ποὺ γράφει ὅ,τι ΑΙΣΘΑΝΕΤΑΙ, Ο ΜΟΝΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ ΠΟΥ ΕΖΗΣΕ ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΟΥ. Μέσα στὴν ψευτιὰ καὶ τὴ μεταφραστικὴ ἀπομίμησι τῆς ἄρρωστης ρωμαντικῆς ἐποχῆς τῶν Παράσχων καὶ τῶν Παπαρηγοπούλων, αὐτὸς στέκεται ὁ μόνος ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ τραγουδιστής. Κι' ὡς ἀντίδρασι ἀκόμη ἂν τὸν πάρει κανείς, πάλι θἄχη πολλὰ νὰ παρατηρήση γιὰ τὴν ὀξύτητα τῆς ἀντιλήψεως καὶ τὴ βαθειὰ πίστι του στὸ μέλλον τῆς δημοτικῆς.

Αὐτὸς ποὺ τόσο ΚΑΘΑΡΕΥΕΙ στὴν πρόζα του καὶ στοὺς λόγους του, στὴν ποίησί του εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀγνοτέρους δημοτικιστάς. Μέσα στὴ γενικὴ κιβδηλεία τοῦ αἰσθήματος τῆς ἐποχῆς του, αὐτὸς ἀντιτάσσει τὴ δική του τὴν εἰλικρινῆ συναισθηματικότητα, τὴ δική του τιμιότητα τῆς καρδιᾶς. Κανεὶς ποιητὴς τῶν χρόνων του δὲν μπορεῖ νὰ μετρηθῆ μὲ τὸν Ἰακωβᾶτο. Μόνον, ἀνατρέχοντας στὸ Σολωμό, θὰ συναντήσουμε στίχους, σὰν τοὺς παρακάτω τοῦ Ζερβοῦ:

Ἡ Αὐγοῦλα προβαίνει,
στ' ἀμάξι της σέρνει
τοῦ ἡλίου τὸ φῶς.
Τὸ σκότος θὰ πάψη,
ἡ μέρα θὰ λάμψη,
καὶ γῆ κι' οὐρανός.

Ἡ νύχτα περνάει,
τὸ μαῦρο σκορπάει
μαγνάδι ὀχ τὴ γῆ.
Καὶ ρόδα χυμένα
ὡραῖα ἀνθισμένα,
μᾶς φέρνει ἡ Αὐγή.

ΦΑΝΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ πνεῦμα τοῦ Λίστ ἔπαιζε πιάνο!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τὸ τέλος.